

Osona

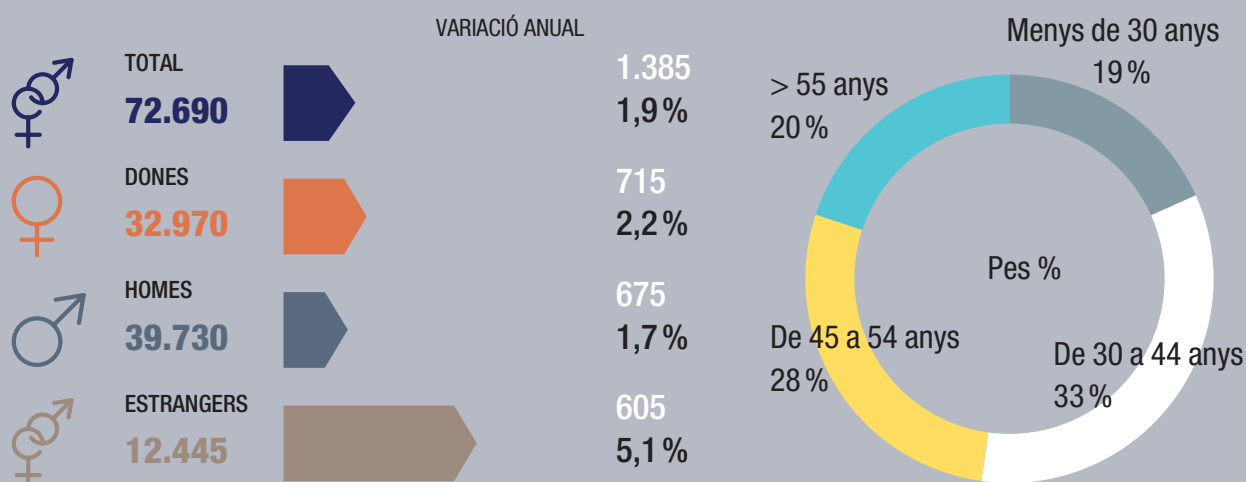

Resum executiu

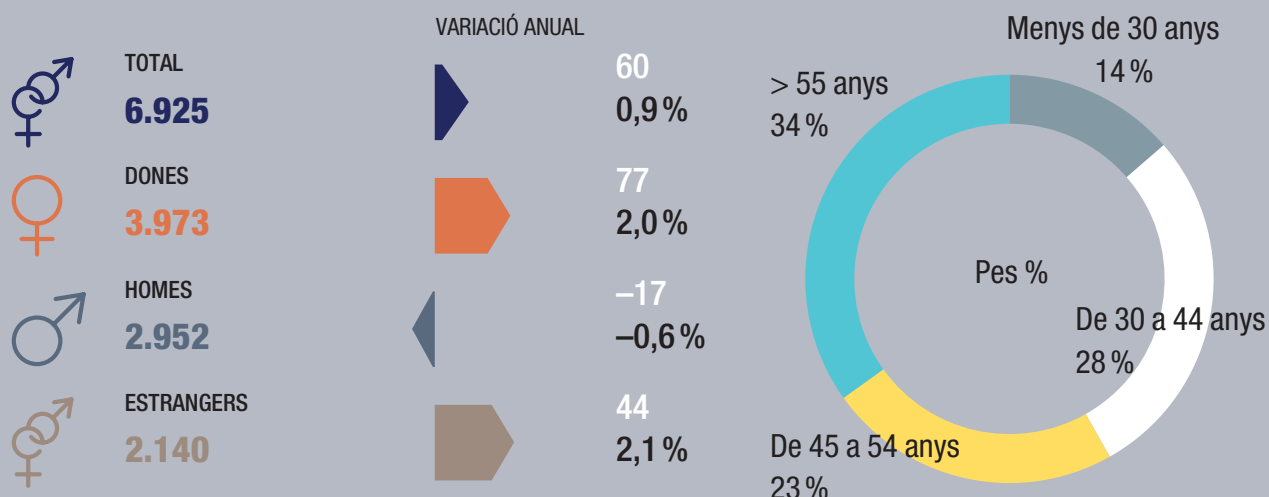
L'any 2023, l'evolució dels indicadors socioeconòmics analitzats a la comarca d'Osona presenta un comportament desigual, i s'evidencien alguns desajustos entre l'oferta i la demanda d'ocupació. L'atur registrat torna a repuntar (0,9 %), tot i que ja no és l'única comarca barcelonina on això succeeix. Per sexe, l'augment es concentra entre les dones (2,0 %), i per grups d'edat la incidència és major entre els menors de 30 anys (1,7 %). Malgrat l'augment de l'atur, la taxa d'atur es manté en el 8,7 %, la mateixa que un any abans, però s'escurça la diferència amb la taxa provincial en 2 dècimes (9,1 %).

L'ocupació registrada resident a la comarca continua amb un ritme moderat de creixement (1,9 %), per sota del que experimenta la província (2,4 %). En canvi, els llocs de treball s'incrementen a un major ritme, del 3,1 % (2,5 % província), gràcies al destacat avenç del treball assalariat (3,8 %). En canvi, el teixit empresarial es manté estable (0,0 %). L'activitat turística experimenta un augment de l'oferta, però una disminució lleugera de la demanda, i conseqüentment de la recaptació tributària. Pel que fa al comerç, l'increment de la superfície de venda no ha evitat una reducció en el nombre d'establiments.

Població ocupada registrada resident a la comarca. IVT 2023

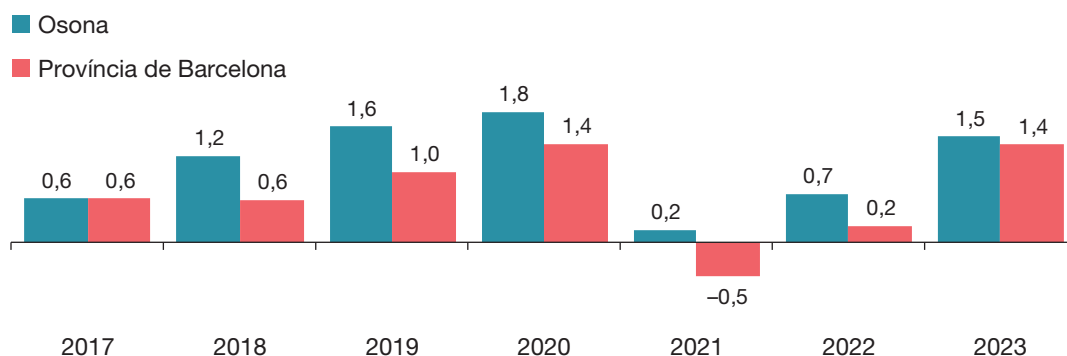
Població aturada registrada resident a la comarca. IVT 2023

La comarca d'Osona està integrada per 42 municipis (en aquesta edició s'ha analitzat la comarca sense els 8 municipis que configuren la nova comarca del Lluçanès), dels quals 39 s'ubiquen a la província de Barcelona, i els 3 restants a la de Girona. Osona té una superfície de 916,1 km², i ocupa l'11,9 % de la demarcació, amb una superfície mitjana municipal de 23,5 km². Vic n'és la capital.

Gràfic 1

Taxes de variació de la població total, 2017-2023 (en percentatge)

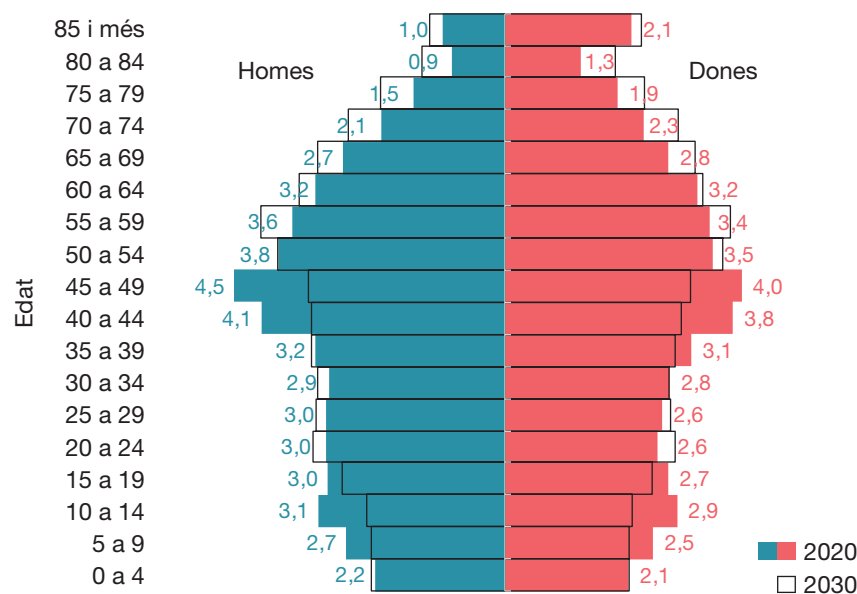

Font: Programa Hermes basat en dades del padró d'habitants de l'INE

La població d'Osona creix l'any 2023 fins als 160.429 **habitants**, un 1,5 % més que un any enrere (vegeu el gràfic 1), xifra molt similar al creixement provincial (1,4 %). Per grups d'edat, el principal increment s'ha donat entre les persones de 65 anys i més (2,8 %), seguit del grup de 16 a 64 anys (1,7 %). Però cal remarcar que és una de les tres comarques de la província on la població de 0 a 15 anys no decreix, en aquest cas augmenta lleugerament (0,1 %). La població amb nacionalitat espanyola creix un 0,4 %, mentre que l'estrangera puja un 8,1 %, i destaquen les nacionalitats colombiana (38,8 %) i ucraïnesa (156,5 %). Vint-i-nou dels trenta-nou municipis augmenten de població el darrer any, entre els quals destaquen Torelló (188), Manlleu (442) i Vic (966). En canvi, deu municipis perden població, encapçalats per Sant Quirze de Besora (-30).

Gràfic 2

Piràmide d'edats d'Osona 2023-2033 (en percentatge)

L'any 2023, la població d'Osona augmenta un 1,5 %, especialment entre els grups d'edat més avançats, de 65 anys i més, però la comarca destaca perquè no decreix la població jove.

Font: Programa Hermes basat en dades del padró d'habitants de l'INE

Gràfic 3

Taxes de variació real del Valor Afegit Brut (VAB) (en percentatge)

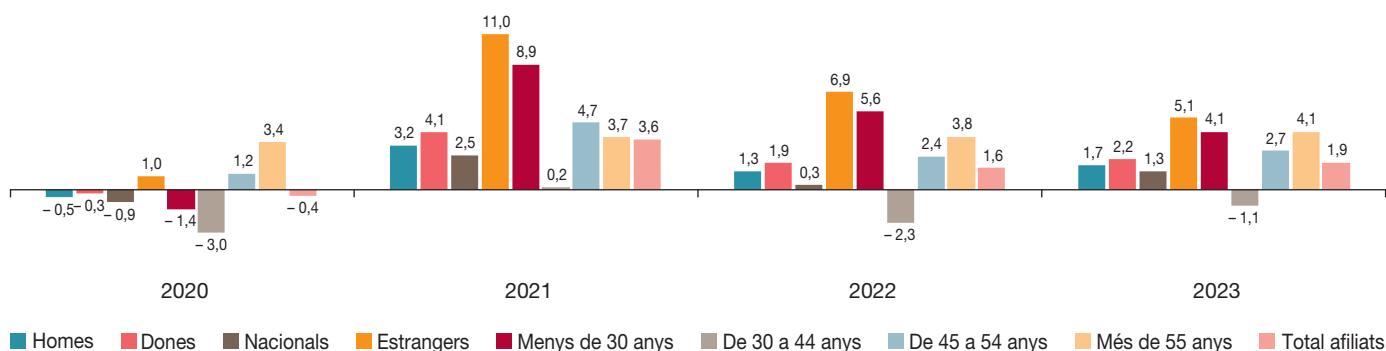
Font: BBVA, Anuari Econòmic Comarcal 2023

Osona accelera el ritme de creixement de la població ocupada (1,9%), però queda per sota del dinamisme del conjunt de la província (2,4%).

L'any 2022 s'experimenta un augment del VAB del 3,5% (vegeu el gràfic 3), segons l'Anuari Econòmic Comarcal 2023, del BBVA, i s'esmoreeix l'important repunt que va registrar l'any 2021. Per altra banda, el creixement de l'ocupació registrada de la població resident a la comarca s'intensifica respecte a l'any anterior, fins a l'1,9%, però queda per sota del ritme de creixement del conjunt de la província (2,4%). Les variacions registrades en l'ocupació per les diferents variables analitzades són moderades si es compara amb la resta de comarques o el conjunt de la província. El major increment es dona entre la població ocupada amb nacionalitat estrangera (5,1%). Per grups d'edat, els creixements més destacats els trobem entre els menors de 30 anys i els de 55 anys i més (4,1% en ambdós casos); en canvi, l'ocupació baixa en el grup de 30 a 44 anys (-1,1%). Així, l'any tanca amb 72.690 persones ocupades, 1.385 més que un any abans.

Gràfic 4

Taxes de variació interanual de la població ocupada registrada. Osona (en percentatge)

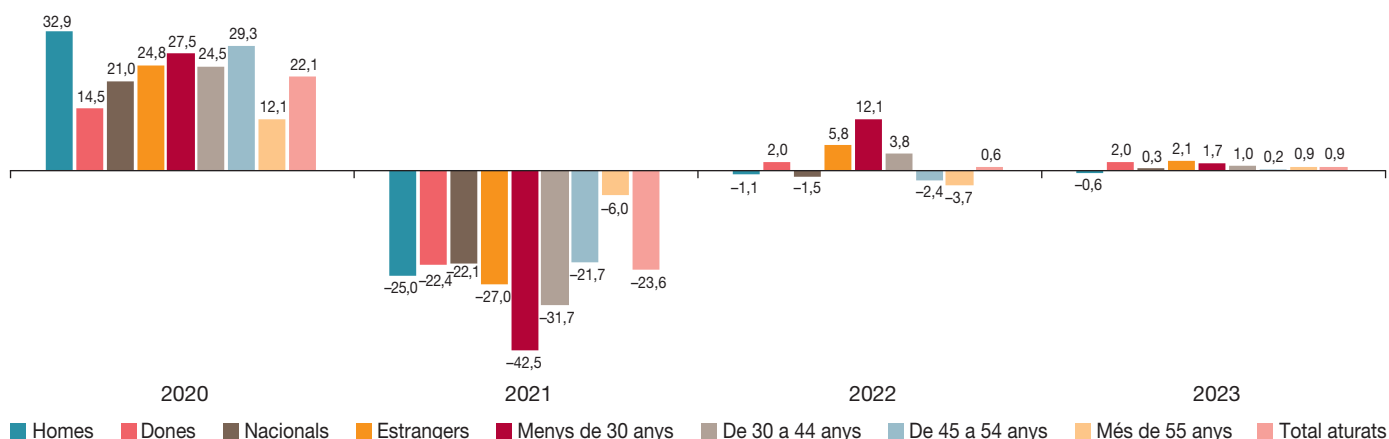
Font: Programa Hermes basat en dades de l'Idescat

Igual que va succeir l'any 2022, l'atur registrat (vegeu el gràfic 5) a Osona en acabar l'any 2023 ha estat superior al mateix període de l'any anterior, però aquest cop no ha estat l'única comarca on s'ha produït aquest increment. La xifra d'aturats resultant és de 7.097, 60 més que un any enrere, un increment del 0,9 %, mentre que a la província la tendència és a l'estabilitat (0,0 %). La taxa d'atur es torna a situar en el 8,7 %, i està per sota de la taxa provincial (9,1 %).

Segons el sexe, les dones registren un increment en el nombre d'aturades (2,0 %); en canvi, els homes presenten un lleuger descens (-0,6 %). Es dona un comportament negatiu de l'atur segons la nacionalitat, amb un major ascens entre les persones amb nacionalitat estrangera (2,1 %) que en l'atur nacional (0,3 %). Tots els grups d'edat analitzats han registrat una pujada moderada de persones aturades, i és entre els joves menors de 30 anys on s'ha donat un major augment (1,7 %). L'increment ha estat generalitzat en tots els grans sectors d'activitat, encapçalats tant en termes absoluts com relatius per la construcció (34, 9,1 %). La indústria mostra un comportament estable, amb un mínim increment (0,1 %).

Gràfic 5

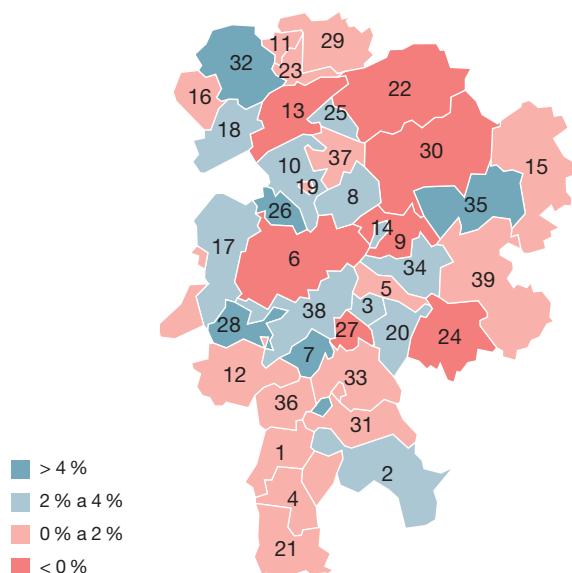
Taxes de variació interanual de la població aturada registrada. Osona (en percentatge)

Font: Programa Hermes basat en dades del Departament d'Empresa i Treball

Mapa 1

Variació de la població ocupada registrada. Osona, 2023 (en percentatge)

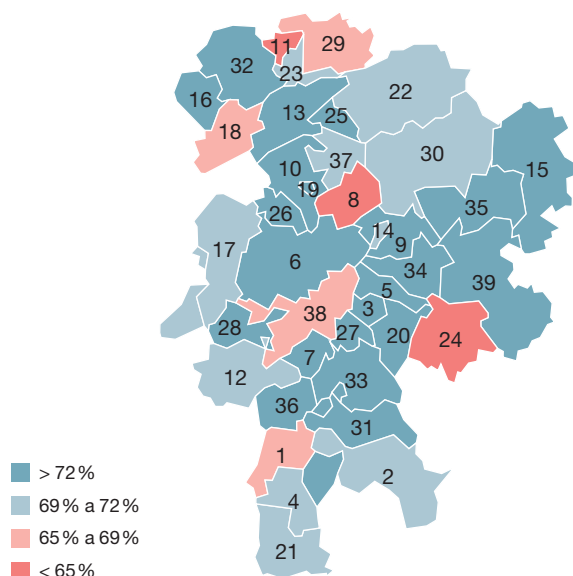

Continua l'augment de l'atur a la comarca, amb una pujada gairebé generalitzada entre tots els col·lectius analitzats, i amb especial incidència al sector de la construcció.

Mapa 2

Taxa d'ocupació registrada.
Osona, 2023

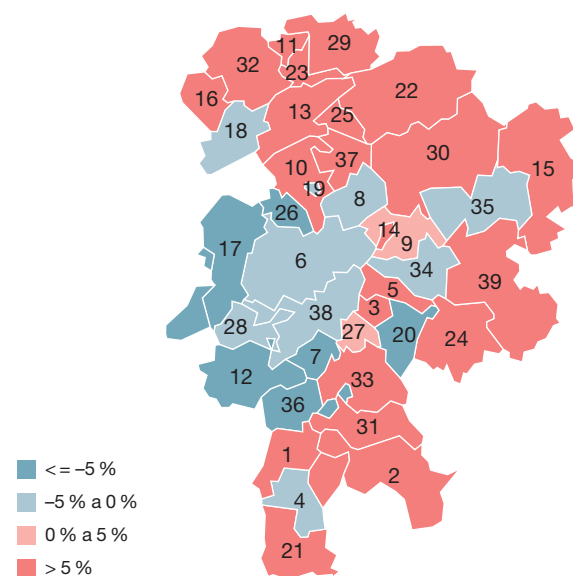
(en percentatge)

Mapa 3

Variació anual de l'atur registrat.
Osona, 2023

(en percentatge)

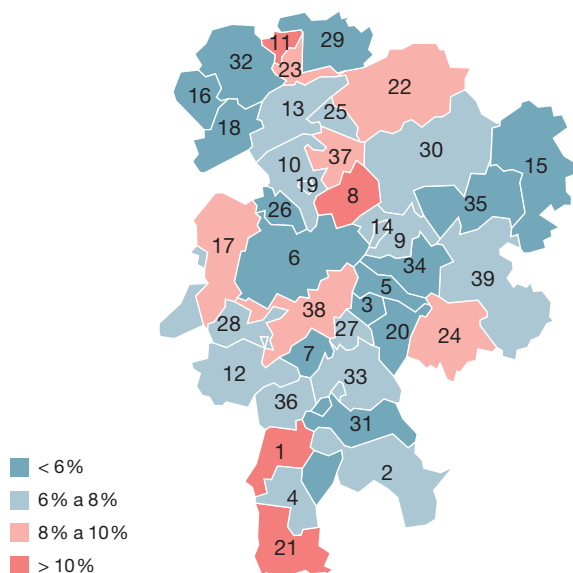

Vint-i-sis dels trenta-nou municipis registren més persones ocupades que l'any anterior, el 2022, i vint-i-nou presenten una taxa d'ocupació superior al 70 %. Augmenta l'atur a vint-i-quatre municipis, però encara hi ha catorze municipis amb una taxa d'atur del 6 % o inferior.

Mapa 4

Taxa d'atur registrat.
Osona, 2023

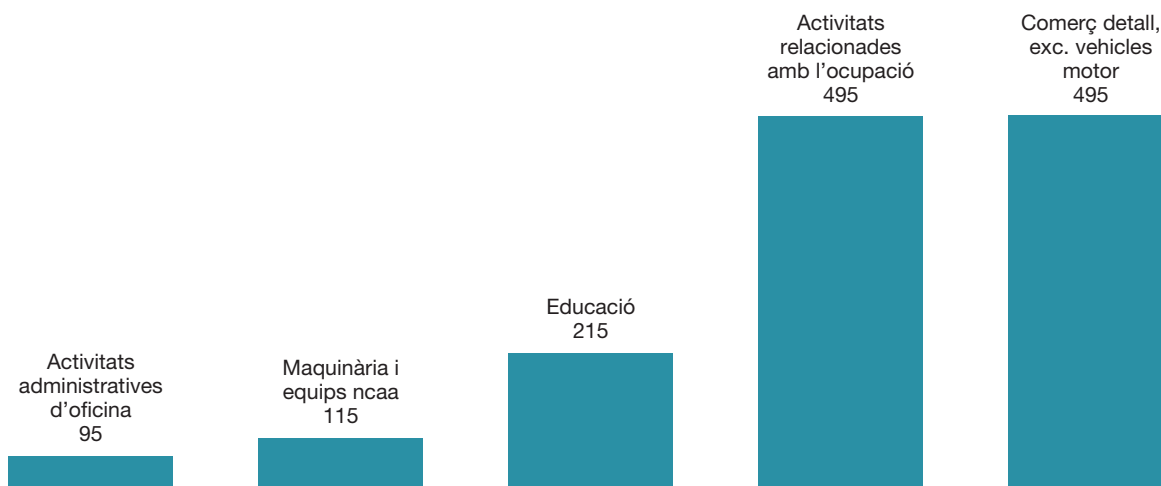
(en percentatge)

1 Balenyà	21 Sant Martí de Centelles
2 Brull (El)	22 Sant Pere de Torelló
3 Calldetenes	23 Sant Quirze de Besora
4 Centelles	24 Sant Sadurní d'Osormort
5 Folgueroles	25 Sant Vicenç de Torelló
6 Gurb	26 Santa Cecília de Voltregà
7 Malla	27 Santa Eugènia de Berga
8 Manlleu	28 Santa Eulàlia de Riuprimer
9 Masies de Roda (Les)	29 Santa Maria de Besora
10 Masies de Voltregà (Les)	30 Santa Maria de Corcó
11 Montesquiu	31 Seva
12 Muntanyola	32 Sora
13 Orís	33 Taradell
14 Roda de Ter	34 Tavèrnoles
15 Rupit i Pruit	35 Tavertet
16 Sant Agustí de Lluçanès	36 Tona
17 Sant Bartomeu del Grau	37 Torelló
18 Sant Boi de Lluçanès	38 Vic
19 Sant Hipòlit de Voltregà	39 Vilanova de Sau
20 Sant Julià de Vilatorrada	

Gràfic 6

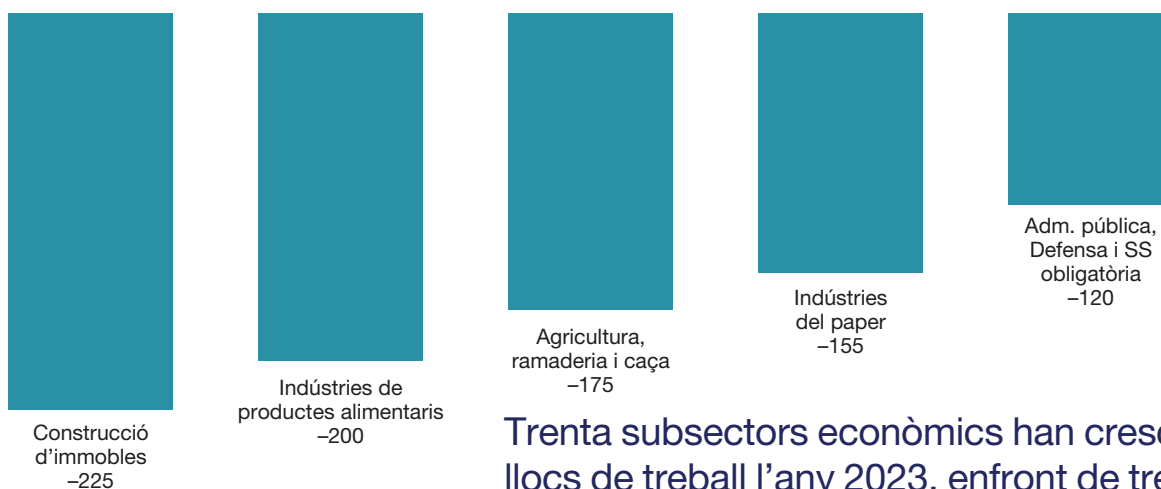
Subsectors d'activitat amb més guany de llocs de treball. Osona, 2023 (absoluts)

Font: Programa Hermes basat en dades d'Idescat

Gràfic 7

Subsectors d'activitat amb més pèrdua de llocs de treball. Osona, 2023 (absoluts)

Font: Programa Hermes basat en dades d'Idescat

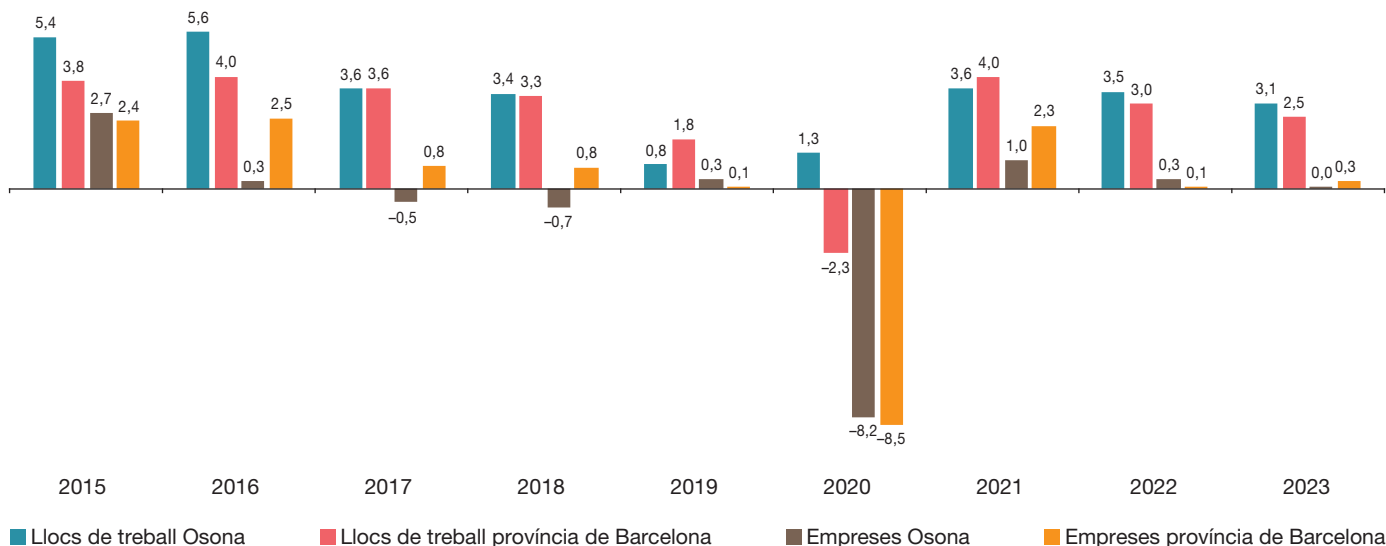
Trenta subsectors econòmics han crescut en llocs de treball l'any 2023, enfront de trenta-nou que registren pèrdues. Dels que en guanyen destaquen: educació (215), activitats relacionades amb l'ocupació (495) i comerç al detall (495). Per contra, la construcció d'immobles registra la major pèrdua (-225).

En relació amb el nombre de **llocs de treball** (treballadors de les empreses de la comarca, hi resideixin o no), Osona tanca l'any 2023 amb 74.460 llocs de treball, que són 2.220 més que el mateix període de l'any anterior, la qual cosa representa un augment del 3,1 %, i es consolida un creixement destacat els darrers anys, concretament és el tercer increment més important entre les comarques barcelonines, i està per sobre del creixement de la província (2,5 %). L'augment es basa en la modalitat de treball assalariat, que creix un 3,8 %, ja que en el mateix període el treball autònom es redueix lleugerament (-0,1 %).

Gràfic 8

Taxes de variació interanual dels llocs de treball i empreses

(en percentatge)

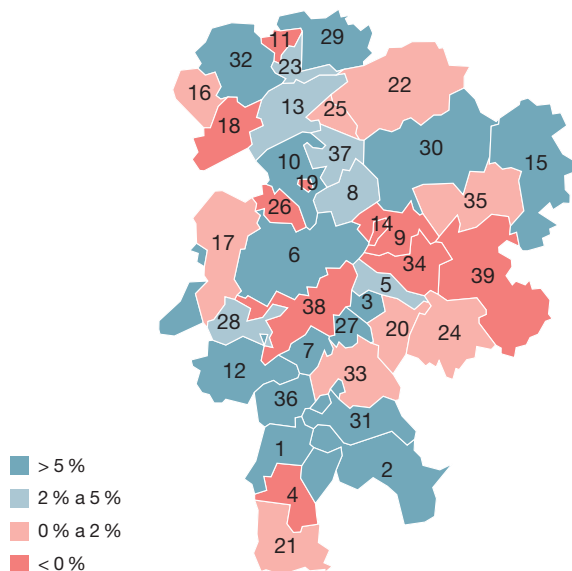
Font: Programa Hermes basat en dades d'Idescat

Vint-i-quatre municipis de la comarca presenten una evolució positiva en el nombre de llocs de treball (vegeu el mapa 5), dels quals percentualment destaquen: Tona (15,3 %), Santa Maria de Corcó (16,0 %) i Calldetenes (19,7 %). En termes absoluts, els principals increments s'han donat a Gurb (340) i les Masies de Voltregà (705). Tanmateix, deu municipis han experimentat un descens, entre els quals destaquen Montesquiu (-5,0 %), Centelles (-7,9 %) i Vilanova de Sau (-8,3 %).

Mapa 5

Variació de llocs de treball registrats.

Osona, 2023 (en percentatge)

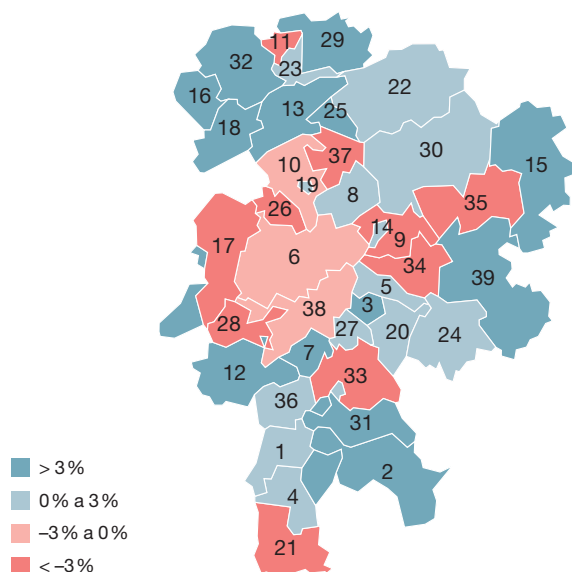
El treball assalariat continua amb una evolució ascendent (3,8 %), que impulsa el creixement del conjunt de llocs de treball (3,1 %). Mentrestant, el nombre d'empreses es manté estable (0,0 %).

El nombre d'**empreses** (comptes de cotització) és molt similar al que hi havia un any enrere. Es comptabilitzen un total de 5.099 empreses, que són 2 més que l'any 2022, amb una variació gairebé imperceptible (0,0 %), que està per sota del lleuger increment a escala provincial (0,3 %). Per subsectors, els guanys més destacats s'han donat a les administracions públiques (8) i el transport terrestre i per canonades (9). En canvi, la reducció més destacada és la del comerç al detall (-18).

Mapa 6

Variació d'empreses registrades.

Osona, 2023 (en percentatge)

Divuit municipis guanyen empreses el 2023, entre els quals destaquen Seva (7) i Manlleu (10). I tretze municipis en perden, entre els quals destaca Torelló (-11).

Segons el Sistema d'Anàlisi de Balanços Ibèrics, la comarca d'Osona genera un volum de negoci de 14.071 milions d'euros. La principal activitat econòmica d'Osona és la indústria alimentària, que concentra el 25,7 % (3.613 milions d'euros) del total de la xifra de negoci. Osona és la comarca que presenta un major volum de negoci en el sector agrícola i ramader, amb 454 milions d'euros, xifra que representa el 40,1 % de la facturació del sector a la província de Barcelona.

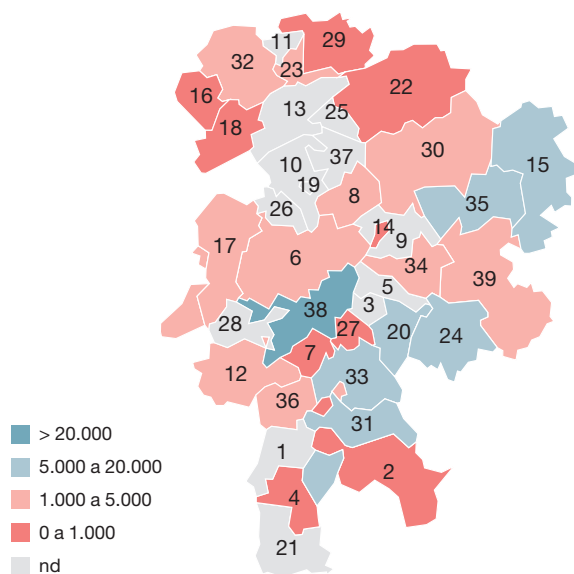
L'impacte de la pandèmia de la covid-19 en termes de facturació a Osona es va manifestar en sentit contrari al de la major part de les comarques. Del 2019 al 2020, la facturació va augmentar un 1,0 %, mentre que al conjunt de la província de Barcelona es va reduir un 11,0 %. El 2021, la facturació es va incrementar un 14,1 %. El 2022, l'augment interanual ha estat del 13,8 %, molt inferior al registrat en el conjunt de la província de Barcelona (19,7 %).

Les **prestacions per desocupació** a la comarca el mes de desembre del 2023 sumen un total de 4.741, 12 menys que el mateix període de l'any 2022. La taxa de cobertura sobre les persones aturades registrades se situa en el 75,4 %, pràcticament 5 punts per sobre de la taxa provincial (70,5 %). Com que el nombre de prestacions ha disminuït i el nombre d'aturats ha augmentat, la taxa de cobertura ha caigut en 0,9 punts respecte a l'any anterior (76,3 %).

En relació amb el nombre de **contractes laborals** signats durant l'any 2023, aquest ha estat de 43.394, i ha registrat una davallada anual del -16,1 % (8.310 contractes menys), més intensa que al conjunt de la província (-12,1 %). Tots els grans sectors d'activitat han patit un descens de la contractació, i aquest ha estat més marcat a la construcció (-18,6 %). La contractació temporal és la que ha registrat una davallada més intensa (-22,8 %), enfront d'un descens més moderat de la contractació indefinida (-7,0 %).

Mapa 7

Recaptació de l'impost sobre les estades en establiments turístics. Osona, 2023* (en euros)

* Inclou el 2n semestre de 2022 i el primer semestre de 2023, que correspon al 4t trimestre del 2022 i el 1r, 2n i 3r trimestres de 2023.

Font: LABturisme a partir de la Direcció General de Turisme

La comarca d'Osona presenta el 2023 una oferta **turística** de 8.200 places. Totes les tipologies d'allotjament es mantenen estables, en relació amb el 2022, excepte els HUT, que incrementen en un 15 % l'oferta, la qual cosa suposa més de 200 places noves en un any.

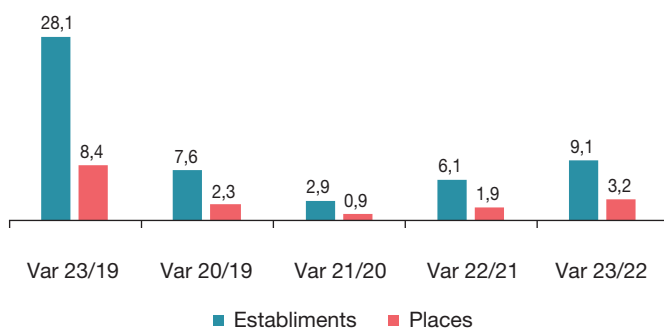
Quant als visitants, les tres tipologies d'allotjament disminueixen lleugerament tant en nombre de viatgers com de pernотacions, respecte al 2022, tot i que es mantenen per sobre de les 600.000 pernотacions el 2023. La tipologia d'allotjament amb un major nombre de pernотacions són els càmpings, que es queden just per sota de les 300.000.

Pel que respecta a la recaptació de la taxa turística, Osona obté un total de 161.292 euros aquest 2023, un -12 % menys que la recaptació del 2022.

L'oferta turística d'Osona ja supera les 8.000 places el 2023, amb un increment de 200 places de HUT respecte al 2022.

Gràfic 9a

Taxes de variació de l'oferta turística* (en percentatge)

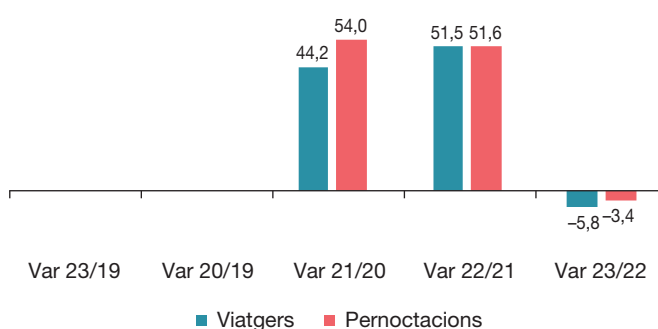

* Inclou establiments i places en hotels, càmpings, turisme rural, apartaments turístics, habitatges d'ús turístic i albergos de joventut.

Font: LABturisme a partir del Registre de Turisme de Catalunya i la Direcció General de Joventut

Gràfic 9b

Taxes de variació de la demanda turística* (en percentatge)

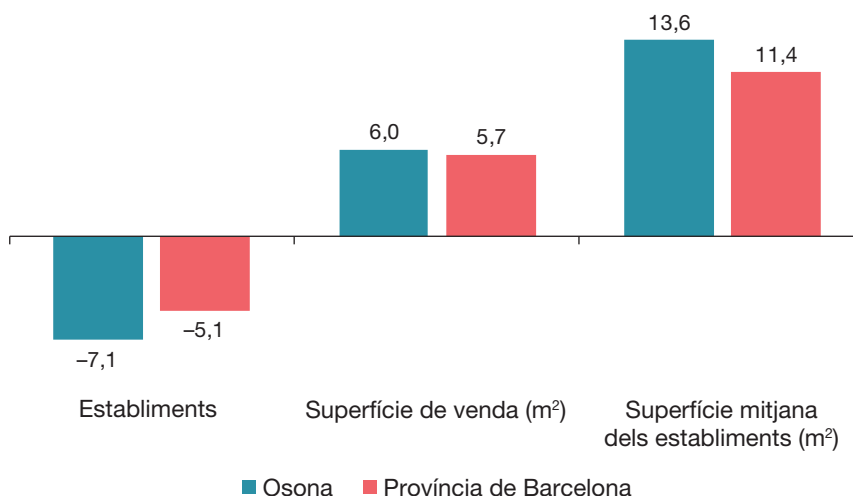

* Inclou viatgers i pernотacions en hotels, càmpings i turisme rural.

Font: LABturisme a partir de l'Enquesta d'ocupació en allotjaments turístics, Tourism Data System (TDS)

Gràfic 10

Taxes de variació del comerç (en percentatge)

Font: Cens d'establiments comercials de Catalunya. Departament d'Empresa i Treball i Consell General de Cambres de Catalunya

En relació amb el **comerç**, segons les dades publicades per la Generalitat de Catalunya, l'any 2023 hi havia un total de 1.809 establiments comercials a la comarca, que ocupaven una superfície de venda de 271.671 m². Això suposa un descens respecte a l'any 2021 d'un -7,1 % en el nombre d'establiments i un augment d'un 6,0 % de la superfície de venda. La densitat comercial resultant és de 10,95 establiments per cada 1.000 habitants, 0,9 dècimes menys que l'any 2021, i 1.644 m² per cada 1.000 habitants, un 5,2 % més. La superfície mitjana per establiment se situa en 150 m², 18 m² més que el 2021 (13,6 %), lleugerament per sobre de l'evolució de la província (11,4 %).

A l'Enquesta d'hàbits de consum i compra a la comarca 2019, la valoració de l'oferta comercial al municipi de residència és d'un 6,73 sobre 10 (la mitjana provincial és de 7,15). Hi ha una bona percepció de la qualitat de l'oferta comercial (7,43), la més alta de totes les comarques de la demarcació, a diferència de la baixa valoració relativa de la varietat de productes que s'ofereix (6,69). Quant a l'Índex d'atracció i pèrdues, s'observa bona atracció i contenció. És remarcable l'atracció que l'oferta comercial és capaç de generar en la categoria «resta d'alimentació», amb un índex de 113,81 %. S'observa que, per a l'equipament de la persona i de la llar, la comarca obté una pèrdua de compradors/es (89,34 % i 85,39 %, respectivament). Destaca el baix percentatge relatiu de compra per internet dels productes d'equipament de la llar (7,80 %), per sota de la resta de comarques.

La superfície de venda i la dimensió mitjana dels establiments augmenten, tot i la caiguda en el nombre total d'establiments. L'oferta comercial es valora positivament (6,73), però per sota de la província.